

European Survey 2026 – wnioski z raportu dotyczące Polski

Transformacja z pewnymi zastrzeżeniami – czy cele klimatyczne można pogodzić z realiami codziennego życia?

Kontekst strategiczny i pozycja Polski

Polska zajmuje szczególne miejsce w europejskiej transformacji energetycznej. Jako kraj o głęboko zakorzenionych tradycjach górniczych i silnym przywiązaniu do suwerenności stanowi swoisty papierek lakmusowy powodzenia lub niepowodzenia unijnej strategii transformacji w Europie Wschodniej. Badanie European Survey 2026, przeprowadzone na zlecenie Fundacji E.ON przez instytut badania opinii publicznej Civey w jedenastu krajach, umożliwia rzetelne porównanie sytuacji w poszczególnych państwach. Wyniki pokazują, że transformacja energetyczna w Polsce znajduje się pod znaczną presją. Zmieniły się czynniki ograniczające jej społeczną akceptację – względy ideologiczne ustępują miejsca twardym realiom ekonomicznym (niem. Realpolitik).

Troska o klimat pod presją: specyfika Polski

W kwestii obaw związanych ze zmianami klimatu wyłania się wyraźna przepaść między Polską a innymi krajami europejskimi. Podczas gdy zdecydowana większość mieszkańców Hiszpanii (90%) i Francji (85%) uważa, że warunki życia przyszłych pokoleń są zagrożone, w Polsce odsetek ten jest zauważalnie niższy i wynosi 69%, plasując się poniżej średniej europejskiej wynoszącej 75%. Niemniej jednak w kwestiach strategicznych umacnia się ogólnie proeuropejskie nastawienie:

- **Odejście od izolacjonizmu:** Poparcie dla wycofania się z międzynarodowych porozumień klimatycznych spadło z większości (54% w 2025) do mniejszości wynoszącej 46%.
- **Akceptacja celów klimatycznych UE:** Cel osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 popiera 63% społeczeństwa – jest to wynik poniżej średniej UE (70%), ale nadal stanowi wyraźny sygnał zasadniczej gotowości do dostosowania się do celów europejskich.

Innymi słowy, ogólny kierunek polityczny jest coraz bardziej akceptowany. Jednak jego praktyczna realizacja na poziomie krajowym pozostaje uzależniona od jednego kluczowego czynnika: bezpieczeństwa dostaw.

Bezpieczeństwo dostaw a rosnący sceptycyzm wobec kosztów

Bez przekonania, że dostawy energii pozostaną stabilne, dalszy rozwój transformacji energetycznej nie będzie możliwy. Przekonanie to spadło z 56% (w 2025) do obecnych 52%. W kraju, w którym niezależność energetyczna jest postrzegana jako element bezpieczeństwa narodowego, ten spadek zaufania podsyca rosnący sceptycyzm wobec kosztów.

Staje się to szczególnie widoczne w podejściu do instrumentów finansowych:

- **Transformacja energetyczna jako gwarancja dobrobytu:** Prawie trzy czwarte respondentów (72%) postrzega transformację energetyczną jako ważny wkład w zapewnienie długoterminowego dobrobytu – powyżej średniej europejskiej wynoszącej 67%.
- **Odrzucenie opłat za emisję dwutlenku węgla:** W 2026 Polska odnotowuje najniższy poziom poparcia dla opłat za emisję dwutlenku węgla w Europie. Dramatyczna zmiana nastrojów sprawiła, że dotychczasowy pogląd większości (59% poparcia w 2025) przekształcił się w wyraźny sprzeciw: obecnie 56% respondentów jest temu przeciwnych. Jest to sygnał ostrzegawczy dla europejskiej polityki klimatycznej.
- **Pragmatyczna akceptacja kosztów:** Obawy dotyczące nadmiernego obciążenia finansowego wynikającego z działań na rzecz ochrony klimatu są w Polsce mniejsze (61%) niż w większości innych krajów. Ponad połowa respondentów byłaby skłonna zaakceptować dodatkowe koszty związane z ochroną klimatu – pod warunkiem zagwarantowania bezpiecznych dostaw energii.

Akceptacja możliwa dzięki lokalnym korzyściom: zmiany technologiczne w koszyku energetycznym

Dane wskazują, że w Polsce akceptacja nie wynika z abstrakcyjnych mechanizmów ekonomicznych, lecz z widocznej przystępności cenowej oraz lokalnej infrastruktury przynoszącej namacalne korzyści. Największym poparciem cieszą się konkretne projekty:

- **Infrastruktura rowerowa:** poparcie dla rozbudowy ścieżek rowerowych, wynoszące 63%, znacznie przewyższa średnią unijną wynoszącą 49%, co czyni ją najszerzej popieranym działaniem na rzecz klimatu.
- **Farmy fotowoltaiczne i energetyka wiatrowa:** większość respondentów (53%) akceptuje farmy fotowoltaiczne w pobliżu miejsca zamieszkania, natomiast w przypadku turbin wiatrowych odsetek ten wynosi 47%.

Bliższe przyjrzenie się preferowanemu przyszłemu koszykowi energetycznemu ujawnia coraz bardziej niepewny klimat inwestycyjny. Energia jądrowa, niegdyś wyraźnie preferowana, straciła znaczne poparcie – z 37% do 25% – co stawia ją obecnie na równi z energią słoneczną i wiatrową. Co ciekawe, węgiel nadal odgrywa stosunkowo znaczącą rolę: z wynikiem 10% pozostaje on znacznie ważniejszy w Polsce niż w pozostałej części Europy (2%).

Codzienny pragmatyzm a paradoks mobilności

Droga Polski ku zrównoważonemu rozwojowi charakteryzuje się silnym naciskiem na oszczędności i wykazuje coraz wyraźniejsze oznaki zmęczenia transformacją. Choć 72% Polaków nadal wierzy, że ich działania mogą przyczynić się do ochrony klimatu, obserwuje się znaczny spadek w kluczowych wskaźnikach behawioralnych, takich jak zakup odzieży z drugiej ręki (-7 punktów procentowych) i produktów ekologicznych (-5 punktów procentowych).

W dziedzinie mobilności wyłania się paradoksalny obraz: Polska plasuje się w czołówce europejskich krajów pod względem zapotrzebowania na infrastrukturę rowerową, a jednocześnie znajduje się w dolnej części rankingu pod względem wdrażania mobilności elektrycznej (5–6%). Paradoks ten jest bezpośrednio związany z uwarunkowaniami finansowymi: zielone technologie spotykają się z akceptacją, o ile nie ograniczają swobody podejmowania decyzji ekonomicznych.

Najważniejsze wnioski i zalecenia dotyczące działań

Wyniki badania European Survey 2026 przedstawiają Polskę jako kraj przechodzący transformację warunkową. Poparcie dla działań na rzecz klimatu i transformacji energetycznej jest widoczne, zwłaszcza na poziomie lokalnym i w odniesieniu do konkretnych rozwiązań. Jednak szybko słabnie, gdy polityka klimatyczna jest postrzegana jako obciążenie finansowe, któremu nie towarzyszą bezpośrednie korzyści w zakresie bezpieczeństwa.

Kluczowe ustalenia

Granica akceptacji kosztów została przekroczona: system ustalania cen emisji CO₂ nie cieszy się już poparciem większości społeczeństwa. Polska jest najbardziej sceptycznym krajem w Europie wobec tego kluczowego instrumentu polityki klimatycznej UE.

- **Punkt krytyczny w akceptacji kosztów:** ustalanie opłat za emisję CO₂ nie cieszy się już poparciem większości społeczeństwa. Polska jest najbardziej sceptycznym krajem w Europie wobec tego kluczowego instrumentu polityki klimatycznej UE.
- **Zmiana struktury miksu energetycznego:** odejście od dominującej roli energetyki jądrowej na rzecz bardziej zrównoważonego udziału energetyki jądrowej i odnawialnych źródeł energii odzwierciedla trwającą, wciąż otwartą debatę na temat właściwej ścieżki transformacji.
- **Lokalny pragmatyzm:** akceptację społeczną budują przede wszystkim konkretne korzyści widoczne na poziomie regionalnym – takie jak ścieżki rowerowe czy farmy fotowoltaiczne – a nie nadrzędne mechanizmy systemowe.
- **Spadek zaufania:** malejące zaufanie do bezpieczeństwa dostaw energii podważa społeczne podstawy długofalowych działań na rzecz transformacji.

Strategiczne rekomendacje

- **Lokalna niezależność zamiast odgórnego sterowania:** inwestycje w farmy fotowoltaiczne warto przedstawiać przede wszystkim jako sposób na zwiększenie niezależności energetycznej i poprawę bezpieczeństwa dostaw w regionie. Takie podejście może ograniczyć rosnący sceptycyzm wobec opłat wynikających z polityki klimatycznej.
- **Infrastruktura rowerowa jako punkt wyjścia:** ponadprzeciętne zainteresowanie transportem rowerowym daje możliwość pokazania, że działania na rzecz klimatu mogą przekładać się na realną poprawę jakości życia

- **Zróżnicowany miks energetyczny zamiast jednego dominującego rozwiązania:** wobec spadku poparcia dla energetyki jądrowej należy priorytetowo traktować rozwiązania zakładające długofalowe włączenie energetyki wiatrowej i słonecznej do mixsu energetycznego.
- **Zachęty zamiast obciążeń:** ponieważ zdecydowanie ponad połowa społeczeństwa obawia się, że wzrost kosztów emisji CO₂ przekroczy ich możliwości finansowe, polityka krajowa powinna w większym stopniu koncentrować się na pozytywnych zachętach niż na nakładaniu dodatkowych obciążeń.

Szczegóły dot. publikacji

Tytuł badania źródłowego

European Survey 2026
Postawy wobec transformacji energetycznej w Europie

Wydawca

E.ON Foundation gGmbH
Brüsseler Platz 1
45131 Essen, Germany

kontakt-foundation@eon.com
www.eon-foundation.com

Osoby odpowiedzialne

Dr. Stephan Muschick
Managing Director E.ON Foundation gGmbH

Liderzy projektu

Antje vom Berg
Project Manager E.ON Foundation gGmbH

Badanie

Civey GmbH
Dr. Benjamin Seifert
Katharina Potyka
Maika Philine Pietsch

Data publikacji

czerwiec 2026

Cytowania

E.ON Foundation (2026). European Survey 2026. Focus Paper: Poland

---